

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU AGRESYWNEGO ZACHOWANIA UCZNIĄ W SZKOLE

stwarzającego zagrożenie dla bezpieczeństwa i zdrowia własnego oraz innych

(dotyczy także uczniów z orzeczeniem o niepełnosprawności)

do stosowania w Zespole Szkół Publicznych w Łądku-Zdroju

1. Nauczyciel podejmuje próbę wyciszenia zachowania agresywnego poprzez rozmowę z uczniem. (Załącznik nr 1 do niniejszej Procedury)
2. W przypadku, gdy rozmowa nie skutkuje, nauczyciel poprzez przewodniczącego klasy/dyżurnego/wybranego ucznia zawiadamia pedagoga/psychologa/Dyrektora Szkoły/innego nauczyciela lub pracownika Szkoły o zaistniałej sytuacji w celu wsparcia w działaniach interwencyjnych.
3. Jeśli wsparcie nie przyniosło wyciszenia pobudzonego ucznia, inny nauczyciel/pracownik Szkoły zabiera ucznia z lekcji do gabinetu pedagoga/psychologa szkolnego/Dyrektora Szkoły lub w inne bezpieczne miejsce w Szkole. W przypadku braku takiej możliwości osoba dorosła wyprowadza pozostałych uczniów z klasy np. do klasy obok lub świetlicy szkolnej dla zapewnienia im bezpieczeństwa.
4. W sytuacji koniecznej nauczyciel/pracownik Szkoły ma prawo przytrzymania ucznia, aby zapobiec eskalacji problemu. Zaistniałą sytuację osoba, która przytrzymała ucznia opisuje w formie notatki służbowej, którą przedkłada Dyrektorowi Szkoły.
5. Szkoła niezwłocznie informuje rodziców (opiekunów prawnych) o zachowaniu ucznia.
6. W sytuacji bardzo agresywnego zachowania ucznia (np. groźenie, napaść fizyczna, użycie niebezpiecznych przedmiotów, pobudzenie fizyczne, którego nie można uspokoić w/w sposobami), Szkoła wzywa służby ratunkowe.
7. Po jednorazowym agresywnym zachowaniu ucznia rodzic (opiekun prawny) podpisuje zgodę (Załącznik nr 2 do niniejszej Procedury) na przytrzymanie dziecka w sytuacjach, kiedy jego zachowanie zagraża bezpieczeństwu i/lub zdrowiu jego lub innych osób w pobliżu.
8. Brak takiej zgody jest podstawą każdorazowego wzywania służb ratunkowych w przypadku pojawienia się zachowań agresywnych.
9. W najkrótszym możliwie czasie Zespół Nauczycieli ds. Organizacji Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej i ds. Wychowawczo-Profilaktycznych ustala działania adekwatne do zdarzenia, w celu dobrania odpowiednich form pomocy dla dziecka, w tym: termin rozmowy z rodzicami (opiekunami prawnymi) ucznia przeprowadzanej przez wychowawcę, pedagoga szkolnego, psychologa szkolnego i Dyrektora Szkoły lub innych nauczycieli wyznaczonych przez Dyrektora Szkoły.

11. W przypadku kolejnych zachowań agresywnych ucznia i jednocześnie braku efektywnej współpracy z rodzicami (opiekunami prawnymi) Szkoła kieruje wniosek do Sądu Rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny i zastosowanie środka wychowawczego zapobiegającego demoralizacji ucznia.

12. Reakcja wobec przejawów agresji powinna być zawsze adekwatna do skali zagrożenia, jak również do okoliczności zdarzenia, wieku i stopnia rozwoju sprawcy.

Podstawa prawna:

- *Ustawa z dnia 7.09. 1991 r. o systemie oświaty wraz z aktami wykonawczymi*
- *Ustawa z dnia 10.10. 2016 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich*
- *Ustawa z dnia 24.08. 2015 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie*
- *Ustawa z dnia 23.02. 2016 r. o przeciwdziałaniu narkomanii*
- *Ustawa z dnia 12.04. 2016 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciw działaniu alkoholizmowi*
- *Kodeks rodzinny i nieletnich*
- *Kodeks karny i kodeks wykroczeń*

Załącznik nr 1

Jak reagować, kiedy zachowanie dziecka staje się niebezpieczne?

Polecenia wydawane dziecku

1. Wydaj dziecku polecenie hamujące niebezpieczne zachowanie, np. *Maks, trzymaj stopy na podłodze... Maks, opuść ręce... Maks, połóż nożyczki na stole... teraz spokojnie usiądź...* (w zależności od tego, co robi dziecko).
2. Możesz to powtarzać wielokrotnie tzw. „zdarta płyta”.

Postawa

1. Zbliź się możliwie do dziecka.
2. Mów spokojnie, ale dobitnie, unikając tonu rozkazującego i nerwowej gestykulacji – to ma być dla niego informacja, a nie rozkaz.
3. Stwórz poczucie bezpieczeństwa dla wszystkich uczestników zdarzenia poprzez zdecydowanie i opowanie. Nie panikuj, nie krzycz, nie daj poznać po sobie strachu.

Bezpieczna przestrzeń

Kiedy wyprowadzisz ucznia z klasy lub pozostałe dzieci opuszczą pomieszczenie zgodnie z Procedurą, stworzysz przestrzeń, w której zostaniecie sami – łatwiej zapanujesz nad jego zachowaniem.

1. Staraj się działać głosem, powtarzaj komunikaty, które dają poczucie bezpieczeństwa: *Już w porządku, możesz się uspokoić, chcę ci pomóc....* (w tym stanie dziecko bardziej reaguje na tembr głosu niż na słowa).
2. Jeżeli to konieczne (i możliwe) przytrzymaj dziecko.

Wybuch powikłany i niepowikłany

Wybuch złości u dziecka należy rozpatrywać w dwóch kategoriach: wybuchu powikłanego i niepowikłanego. Aby określić, z którym rodzajem mamy do czynienia, każdorazowo należy odpowiedzieć na cztery pytania:

1. Czy osoba dorosła panuje nad sytuacją (czy ja tu rządzę?) tzn. czy wszystkie dzieci wykonują jej polecenia?
2. Czy osoba dorosła jest bezpieczna (czy ja jestem bezpieczny)?
3. Czy inne dzieci są bezpieczne (czy inni są bezpieczni)?
4. Czy osoba, która ma właśnie wybuch złości jest bezpieczna?

→ W sytuacji, gdy na wszystkie pytania pada odpowiedź TAK mamy do czynienia z wybuchem niepowikłanym. Można zaprowadzić dziecko w bezpieczne, nudne miejsce, odizolować je od grupy, wyprowadzić innych z sali, wydać polecenie dla pozostałych, aby nie patrzyli i nie odzywali się do wybuchającego dziecka. W tym czasie osoba dorosła nie patrzy na dziecko i nie odzywa się do niego. Jedyłą, krótką informacją, którą można udzielić jest zdanie: „Kiedy się uspokoisz wrócisz na swoje miejsce”. Chcąc sprawdzić, czy dziecko się wyciszyło, prosimy

**PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU AGRESYWNEGO ZACHOWANIA UCZNIĄ W SZKOLE
do stosowania w Zespole Szkół Publicznych w Łądku-Zdroju**

je o wykonanie prostego polecenia np. „stań ładnie”, „popatrz na mnie”. Gdy dziecko jest już spokojne wraca do przerwanej aktywności (tzw. procedura time-out).

→ W sytuacji, gdy na któreś z powyższych pytań padnie odpowiedź NIE, mamy do czynienia z wybuchem powikłanym i należy: zadbać o bezpieczeństwo własne i innych dzieci, wydając im polecenie, aby odsunęły się w konkretne miejsce, które jest jak najbardziej oddalone od wybuchającego, oddelegować jednego z uczniów, aby przywołał innego dorosłego do pomocy (sekretariat), obserwować pobudzone dziecko ukradkiem, nie patrzeć bezpośrednio w oczy, starać się nie prowokować; w uzasadnionych przypadkach przytrzymać wybuchające dziecko i/lub wezwać odpowiednie służby ratunkowe.

Załącznik nr 2

Łądek-Zdrój, ...

ZGODA

Wyrażam zgodę na holding, czyli przytrzymywanie mojego syna/mojej córki
..... w sytuacjach, gdy jego/jej
zachowanie zagraża bezpieczeństwu i/lub zdrowiu jego/jej lub innych uczniów/pracowników
szkoły.

Data i podpis rodzica/ opiekuna prawnego

.....

Data i podpis rodzica/ opiekuna prawnego

.....